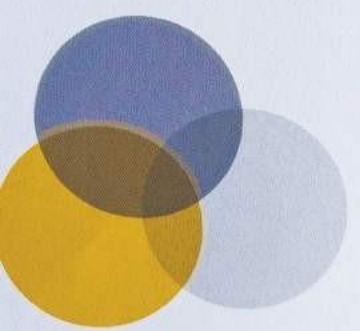

hictior
onsectem
ue il

h / Statistic 2

lacius exerspit, no
ute liqua

Psichologai Lietuvoje
situacija ir galimybės teikti
geresnes paslaugas

TURINYS

- Psichologų skaičius
- Kokybinio tyrimo rezultatai
 - Tendencijos pasitelkiant psichologus
 - Iššūkiai pasitelkiant psichologus
- Centralizuoto paslaugų modelio poreikis
- Rekomendacijos dėl paslaugų kokybės ir prieinamumo didinimo

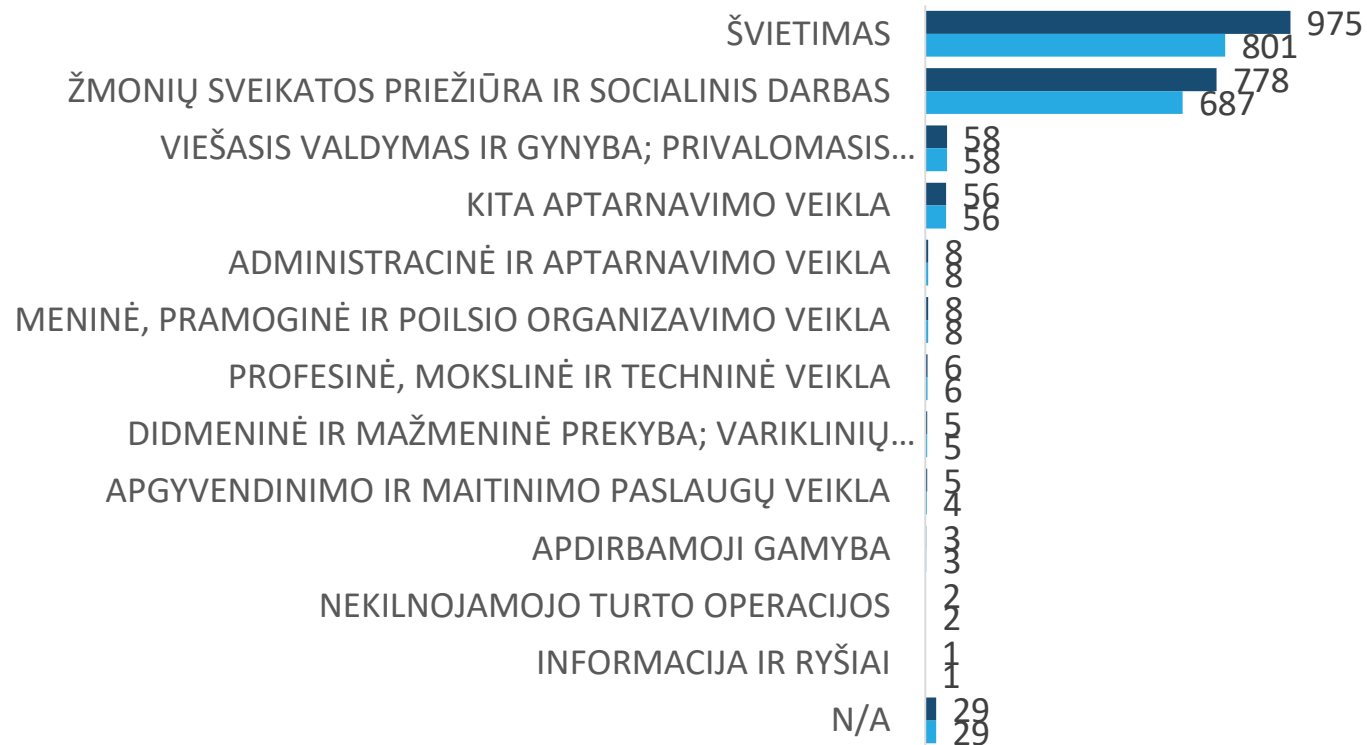
Psichologų skaičius

Apie 1,5 tūkst. psichologų dirba pagal darbo sutartis. Apie dirbančius savarankiškai nėra duomenų.

Daugiausia psichologų dirba švietimo bei sveikatos priežiūros ir socialinio darbo sektoriuose.

Tas pats psichologas gali turėti kelias darbo sutartis ir (ar) dirbti savarankiškai. Iš viso – 1934 darbo sutarčių (2018-07-01 duomenimis).

EVRK red. 2 sekcija

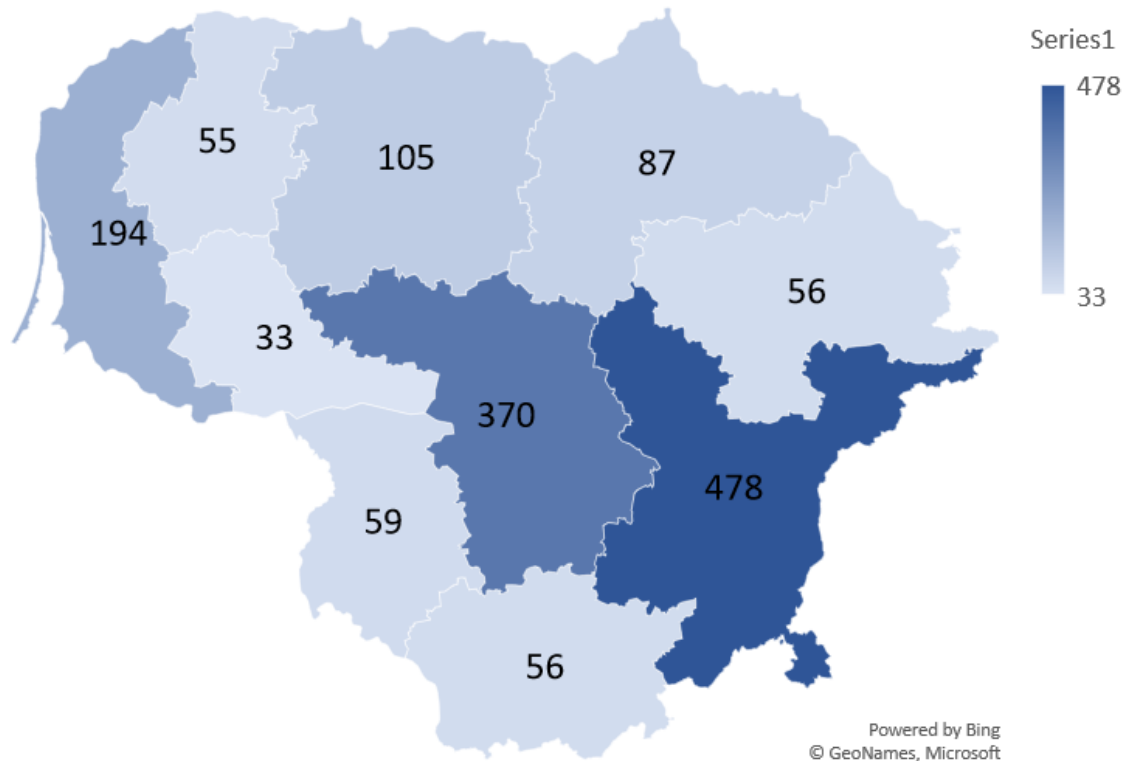
■ Darbo sutarčių skaičius ■ Asmenų skaičius

Šaltinis: Sodra, 2018-07-01 duomenys.

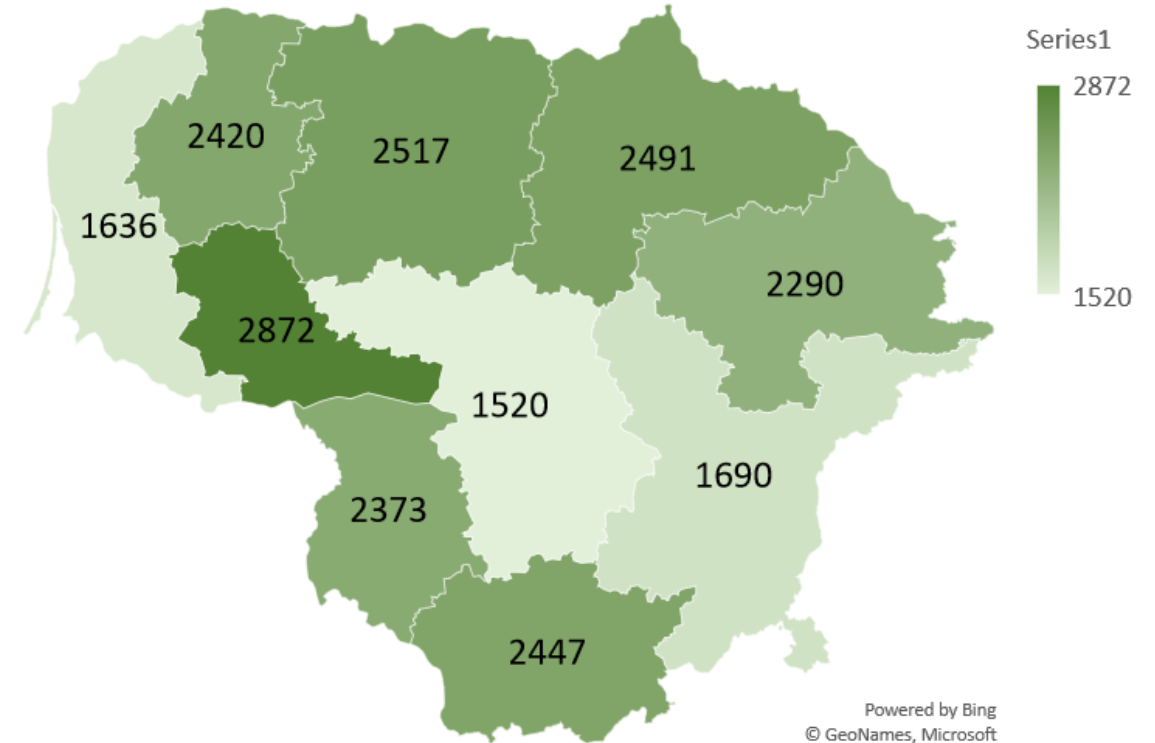
Daugiausia pagal darbo sutartis dirbančių psichologų yra registruoti **Vilniaus regione**.

Kaune, Klaipėdoje ir Vilniuje 1-am psichologui tenka mažiausias gyventojų skaičius(1,5–1,7 tūkst.). Didžiausias – Tauragės regione, kur gyventojų, tenkančių 1-am psichologui skaičius – beveik 2 kartus didesnis nei Kaune ir 1,7–1,8 karto didesnis nei Vilniuje ar Klaipėdoje.

Psichologų skaičius (asm.)

Gyventojų sk., tenkantis 1-am psichologui

APIE KOKYBINĮ TYRIMĄ

Tikslas: identifikuoti iššūkius, kurie kyla pasitelkiant pagalbą vaikams ir šeimoms teikiančius psichologus, bei nustatyti poreikį centralizuotam šių paslaugų teikimo modeliui.

Tyrimo metodas: pusiau struktūruoti interviu.

Informantai: švietimo, sveikatos priežiūros, socialinių paslaugų, už vaikų teisių ir interesų apsaugą atsakingų institucijų atstovai (viso 15 informantų iš 8 institucijų). Dar 2 institucijos pateikė atsakymus el. paštu.

Pagrindinės psichologų paslaugų pasitelkimo tendencijos

Trūksta informacijos apie paslaugų poreikį

Informacija apie psichologo paslaugų pasitelkimą ir apimtis nėra renkama sistemiskai ir centralizuotai, todėl sudėtinga nustatyti problemos mastą ir identifikuoti priežastis.

Psichologų poreikis auga

Nors statistinių augimą pagrindžiančių duomenų stinga, tačiau ši išvada grindžiama:

1. išsiplėtusia teikiamų paslaugų apimtimi (priėmus BPK pataisas, numatančias psichologų dalyvavimą, apklausiant vaikus iki 14 m.) bei atsižvelgiant į tai, kad apklausiamų vaikų skaičius auga;
2. numatytu maksimaliu aptarnaujamų gyventojų skaičiumi vienam psichologui ir psichologo paslaugų teikimo trukme (SAM ministro įsakymas);
3. numatytu maksimaliu aptarnaujamų mokinių skaičiumi mokyklose ir švietimo pagalbos įstaigose (ŠMSM ministro įsakymas).

Pagrindiniai iššūkiai, kylantys pasitelkiant psichologus (I)

Psichologų trūkumas

Ši problema aktualiausia regionams bei atostogų periodu. Taip pat pastebimas didelis teismo psichologų ekspertų trūkumas. Tikėtina, kad psichologų trūkumą lemia žemas viešojo sektoriaus konkurencingumas.

Žemas paslaugų prieinamumas

Savivaldybės nepakankamai investuoja į psichologų paslaugas, todėl paslaugų paklausa viršija pasiūlą. Dėl to paslaugas gauti siekiantiems gyventojams eilėse tenka laukti ir kelis mėnesius. Nacionaliniu mastu nėra įdiegti paslaugų priežiūros mechanizmai, kurie leistų įvertinti, ar ir kokia apimtimi šios paslaugos užtikrinamos.

Pagrindiniai iššūkiai, kylantys pasitelkiant psichologus (II)

Neužtikrinama paslaugų kokybė

Stinga psichologų paslaugų kokybės standarto, nėra vertinama paslaugų kokybė, efektyvumas ir poveikis, neužtikrinamas psichologų profesinės etikos standartų diegimas.

Neaiškios institucinės atsakomybės

Nėra institucijos, kuri būtų atsakinga už pagal Sąrašą pasitelkiamų psichologų veiklos valdymą, atsakomybė išskaidyta tarp skirtingų institucijų, institucijos nėra linkusios prisiimti papildomų funkcijų.

Dėl nepakankamo psichologo praktinės veiklos reglamentavimo, trūksta suvokimo apie psichologų vaidmenį, funkcijas

Poreikis diegti centralizuotą psichologo paslaugų modelį

POREIKIS DIEGTI CENTRALIZUOTĄ PSICHOLOGO PASLAUGŲ MODELĮ NEMATOMAS

Pagrindinės priežastys:

1. Šio modelio diegimas nespręstų pagrindinės – psichologų trūkumo – problemos;
2. Modelio valdymas būtų sudėtingas ir sunkiai įmanomas ministerijų ar joms pavaldžių institucijų lygmenyje;
3. Modelio diegimas prieštarautų užsienio praktikoms, kuomet siekiama paslaugas priartinti prie šeimos;
4. Centralizuoto modelio diegimas iš dalies dubliuotų sukurtą švietimo pagalbos, sveikatos priežiūros bei socialinių paslaugų tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriaus modelį (TBK).

Galimybės teikti geresnes paslaugas (I)

REKOMENDACIJOS DĖL PASLAUGŲ KOKYBĖS IR PRIEINAMUMO DIDINIMO

Savivaldybių turimų įrankių ir atsakomybės didinimas:

- paslaugų, kurias privalo užtikrinti savivaldybės sąrašas (pagal Šeimų stiprinimo įstatymą rengiamas bazinių paslaugų šeimai paketas);
- tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinavimo sistemos plėtra (rekomendacija, kad TBK būtų atskaitingas savivaldybės administracijos direktoriui);
- nacionalinio lygmens skatinimas savivaldybėms plėtoti paslaugas ir savivaldybių atsakomybės skatinimas (paslaugų užtikrinimo priežiūros mechanizmas, kokybės priežiūra, tvaraus finansavimo mechanizmas);
- savivaldybių paslaugų užtikrinimo priežiūros mechanizmo sukūrimas.

Tikslingesnis esamų resursų išnaudojimas:

- priemonių auditas, įvertinant priemonių įvairovę, veiksmingumą bei jų poveikį;
- paslaugų kokybės standarto sukūrimas
- savivaldybių paslaugų užtikrinimo priežiūros mechanizmo sukūrimas;
- centralizavimo modelio diegimas atskirose srityse (švietimo pagalba, baudžiamasis procesas ir pan.) ar specifiniais atvejais, pavyzdžiui, savivaldybės lygmenyje ar ankstyvosios psichologinės pagalbos atveju;
- Tolesnė psichologų Sąrašo plėtra, nustatant aiškias institucines atsakomybes.

Galimybės teikti geresnes paslaugas (II)

PSICHOLOGŲ DUOMENŲ BAZĖS KŪRIMO POREIKIS

Daugelis respondentų pozityviai vertino psichologų duomenų bazės („profesinio registro“) sukūrimo / tobulinimo galimybes. Matoma nauda – informacijos gavimo palengvinimas.

Atviri klausimai ir reikalingi sprendimai:

- Registas /duomenų bazė neišspręstų pagrindinių psichologų trūkumo problemų;
- Nėra pagrindo registravimosi privalomumui (nepriimtas Psichologų praktinės veiklos įstatymas);
- Neaiškus registro / duomenų bazės administratorius.

Užsienio šalių pavyzdžiai:

- Europsy <https://www.europsy-efpa.eu/find-a-psychologist>
- Reguluojamos profesijos <https://www.europsy.eu/mobility/competent-authorities-inside-europe>

Galimi valdytojai:

<http://nauja.psichologusajunga.lt/>

LPS psichologų paieškos įrankis

~600 psichologų

DB charakteristikos:

- EuroPsy sertifikatas
- Narystės pagrindu
- Specializacija
- Miestas

LPS narių sąrašas

NAUJĄ LIETUVOS PSICHOLOGŲ SĄJUNGOS NARIŲ SĄRAŠĄ GALITE RASTI ČIA.

Miestas

Psichologas	Miestas	Paslauga
EuroPsy		
Gražina Jakovickienė	Marijampolė	Plačiau
Aelita Kukulskienė	Mažeikiai	
Agnė Jurgaitytė Aviziniene		
Agnė Šiaulytė		
Agnė Laskytė	Kaunas	Plačiau
Agnė Burkauskaitė	Radviliškio r.	Plačiau
Agnė Žvikaitė	Kaunas	Plačiau
Agnė Kuprytė-Ivanauskienė	Šiauliai	Plačiau
Agnė Jaselskienė	Kaunas	Plačiau
Agnė Kiznytė	Vilnius	Plačiau
Agnietė Šližytė	Vilnius, Anykščiai	Plačiau
Aida Šimelionienė EuroPsy		
Aida Akudovičiūtė EuroPsy		
Aina Adomaitytė	Kaunas	Plačiau
Aina Sniečkuvienė		
Airida Zavadskė EuroPsy		
Aistė Pranckevičienė EuroPsy		
Aistė Šiukštienė		
Aistė Jonkaitytė		
Akvilė Švedienė		
Ala Petruolytė		
Albina Kepalaitė		
Albina Saikauskienė	Vilnius	Plačiau
Albinas Bagdonas		
Aleksandr Segal	Vilnius	Plačiau
Aleksandras Anikinas	Ignalina	Plačiau
Alfredas Laurinavičius		
Algimantas-Alvitas Smailys		
Algirdas S. Fedoravičius		
Algis Norvilas		
Alicja Juškienė EuroPsy	Palanga	Plačiau
Alina Butkevičienė	Vilnius	Plačiau
Alina Martinkutė-Vorobej	Vilnius	Plačiau

Miestas:

Pradėkite vesti

PASIRINKTI IŠ SĄRAŠO

Kreipimosi priešastys:

Pradėkite vesti

Gali duoti interviu šiniasklaidai pagal kreipimosi priešastį

PASIRINKTI IŠ SĄRAŠO

Psichologo veiklos sritis:

Klinikinė ir sveikatos psichologija

Darbo, organizacinė ir verslo psichologija

Edukacinė (pedagoginė, mokyklinė) psichologija

Teisės psichologija

Psichologo veiklos sritis:

Psichologinis vertinimas ir tyrimai

Vaikų vertinimas

Suaugusiųjų vertinimas

Darbuotojų / pareigybių vertinimas

Tyrimai organizacijose

Psichologinis konsultavimas

Individualus konsultavimas

Poros konsultavimas

Šeimos konsultavimas

Psichologinės / psichoterapinės grupės

Organizacijų konsultavimas

Profesinis konsultavimas

Psichologinis švietimas (seminarai, mokymai, mokymai organizacijoms / darbuotojams)

Mediacija

Paslaugų kalba:

Lietuvių

Anglų

Rusų

Lenkų

Gestų (lietuvių)

Klientų amžius:

Kūdikiams (0-2 m.)

Vaikai (3-12 m.)

Paaugliai (13-17 m.)

Suaugusieji (18-64 m.)

Senjorai (65+ m.)

Papildoma kvalifikacija:

EuroPsy psichologas

Psichoterapeuto kvalifikacija

Supervisoriaus kvalifikacija

Eglė Rūkštelytė
Darbo, organizacinė ir verslo psichologija
Verslo psichologė, lektore

[SKAITYTI DAUGIAU](#)

Monika Kuzminkaitė
Klinikinė ir sveikatos psichologija
Valgymo ir valgymo sutrikimų, ortoreksijos, nerimo, perfekcionizmo, depresijos temos.

[SKAITYTI DAUGIAU](#)

Brigita Gulbinaitė
Klinikinė ir sveikatos psichologija
Vėdu ilgalaikes psichoterapines grupes suaugusiems, konsultuoja individualiai.

[SKAITYTI DAUGIAU](#)

Jurgita Petkinienė
Edukacinė (pedagoginė, mokyklinė) psichologija
Vaikų, paauglių bei suaugusiųjų psichologė.

[SKAITYTI DAUGIAU](#)

Violeta Pilipuitienė
Edukacinė (pedagoginė, mokyklinė) psichologija
Vaikų psichologė. Tėliu individualias konsultacijas vaikams, paaugliams ir jų tėvams. Konsultuoja vaikus, patiriantius emocinius adaptacijos sunkumus, mokymosi nesėkmes ar sunkumus mokantis, tėvų skyrybas, netektis, atlieku vaikų psichologinį įvertinimą.

[SKAITYTI DAUGIAU](#)

Sigita Kemerienė
Klinikinė ir sveikatos psichologija, edukacinė (pedagoginė, mokyklinė) psichologija
Užsėimu privačia suaugusiųjų psichologinio konsultavimo ir psichoterapijos praktika. Konsultuoja žmones, patiriantius įvairių emocinių sunkumų, krizių išgyvenimų, santykių problemų, siekiančius pagerinti savo gyvenimo kokybę.

[SKAITYTI DAUGIAU](#)

Kamilė Borkovskienė
Klinikinė ir sveikatos psichologija, edukacinė (pedagoginė, mokyklinė) psichologija
Vaikų ir paauglių psichologė, psichodinaminės vaikų ir paauglių psichoterapijos kandidatė

[SKAITYTI DAUGIAU](#)

Kristina Paradnikė
Klinikinė ir sveikatos psichologija, edukacinė (pedagoginė, mokyklinė) psichologija

Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centras

www.mosta.lt